

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ & ΣΗΤΕΙΑΣ

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ
ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Ελέω και χάριτι Θεού Μητροπολίτης Ιεραπύτνης και Σητείας

Προς τον Ιερό Κλήρο, τις Μοναχικές Αδελφότητες και τον ευσεβή και Θεοτοκοσκέπαστο λαό της Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης και Σητείας.

«Την ζωήν η κυήσασα, προς ζωήν μεταβέβηκας, τη σεπτή Κοιμήσει Σου την αθάνατον...» (Στιχηρό Αίνων της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου).

Διήλθαμε την ευλογημένη περίοδο του Δεκαπενταυγούστου, αγαπητοί μου αδελφοί, και φθάσαμε στο Πάσχα του καλοκαιριού, στην εορτή της ένδοξης Κοίμησης της Παναγίας μας, κατά την οποία παρέδωσε την παναγία της ψυχή στα χέρια του Υιού και Θεού της. Αν και πρόκειται για θάνατο, εντούτοις γίνεται αφορμή χαρμόσυνης εορτής και μεγάλης πανηγύρεως ουρανού και γης, αφού η αθανατη κοίμησή της είναι «ζωηφόρος» και μας επιβεβαιώνει την Ανάσταση του Χριστού, με την οποία ο τάφος γίνεται πέρασμα από τον θάνατο στην ουράνια και αθάνατη ζωή.

Η Θεοτόκος πέθανε με φυσικό θάνατο και η παναγία ψυχή της χωρίσθηκε από το σώμα, όπως συμβαίνει σε όλους τους ανθρώπους. Οι Απόστολοι, που με θαυμαστό τρόπο συγκεντρώθηκαν από τα πέρατα της οικουμένης, την κήδεψαν στη Γεθσημανή με ψαλμούς και ύμνους, αλλά Εκείνη δεν έμεινε στον τάφο μετά από τον θάνατο. Την τρίτη ημέρα, όταν άνοιξαν τον τάφο της για να προσκυνήσει το σκήνωμά της ο Απόστολος Θωμάς, τον βρήκαν άδειο. Η άχραντος ψυχή της είχε ενωθεί και πάλι με το θεοδόχο σώμά της και μετέστη άφθαρτο στον Ουρανό, όπου κατά τον προφητάνακτα Δαβίδ βρίσκεται στα δεξιά του Παμβασιλέως ντυμένη και στολισμένη «εν ιματισμῷ διαχρύσω» (Ψαλμ. 44,10).

Κάθε γεγονός της ζωής της Παναγίας μας είναι αφορμή εορτής για την Εκκλησία μας, που αποδίδει ουσιαστική και αληθινή τιμή στο πρόσωπό της, γιατί αυτή είναι η αιτία της δικής μας σωτηρίας. Την τιμούμε ως Θεοτόκο, όπως καθιερώθηκε να αποκαλείται από την Γ΄ Οικουμενική Σύνοδο, γιατί στα άχραντα σπλάγχνα της ενώθηκε ο Θεός με τον άνθρωπο. Είναι «ευλογημένη μεταξύ των γυναικών», όπως την αποκάλεσε η Ελισάβετ, καθοδηγούμενη από το Πνεύμα το Άγιο, καθώς έγινε η γέφυρα που συνέδεσε τον ουρανό με την γη. Απλά και ταπεινά δέχθηκε το θέλημα του Θεού και αναδείχθηκε έμψυχος ναός και σκηνή του Θεού. Η θετική και αβίαστη απάντησή της «ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου» εκφράζει την συγκατάθεση ολόκληρης της ανθρωπότητας για τη σάρκωση του Υιού του Θεού, αφού ο Θεός σέβεται την ελευθερία του ανθρώπου και δεν θα τον έσωζε χωρίς τη θέλησή του. Η Παναγία μας δεν δάνεισε απλώς το

σώμα της κατά την ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου του Θεού, αλλά Αυτός, όπως όλα τα ανθρώπινα έμβρυα, προσέλαβε μέσα στη μήτρα της «σάρκα εμψυχωμένην ψυχή λογική και νοερά», κατά τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό (*Περί πίστεως ορθοδόξου*, 111, 46).

Επομένως, η τιμή της «κεχαριτωμένης» και ταπεινής Παρθένου Μαρίας συνδέεται πάντοτε με το πρόσωπο του Χριστού. Μάλιστα, η ίδια η Παναγία, αμέσως μετά τον Ευαγγελισμό της, προφήτευσε αυτή την τιμή λέγοντας «*ιδού γαρ από του νυν μακαριούσί με πάσαι αι γενεαί*» (Λουκ. 1, 48). Όταν ομολογούμε την θεανθρωπότητα του Χριστού, τότε αναγνωρίζουμε και τιμούμε την Παναγία ως Θεοτόκο, γι' αυτό και όλοι οι αιρετικοί, παρά τις μεταξύ τους διαφορές, έχουν ένα κοινό γνώρισμα ότι δεν τιμούν την Μητέρα του Κυρίου ως Θεοτόκο.

Αμέτρητοι είναι οι ναοί και τα μοναστήρια που είναι αφιερωμένα στην Υπεραγία Θεοτόκο, και σε κάθε εικόνα της υπάρχουν πολλά αφιερώματα των πιστών που μαρτυρούν τα αναρίθμητα θαύματά της, ενώ πάμπολλα είναι τα επίθετα και τα προσωνύμια που της έχουν αποδοθεί. Εκτός από τους Χαιρετισμούς και τον Μικρό και τον Μεγάλο Παρακλητικό Κανόνα, που εναλλάξ ψάλαμε κάθε απόγευμα αυτήν την περίοδο, αναρίθμητοι ύμνοι έχουν γραφεί για αυτήν, και καθημερινά ψάλλουμε τα λεγόμενα «Θεοτοκία», δηλ. τροπάρια που αποδίδουν την πίστη και τη θεολογία της Εκκλησίας μας για το ιερό και θείο πρόσωπο της Παναγίας.

Αγαπητοί μου αδελφοί,

Η Παναγία, «*τα δευτερεία της Τριάδος η έχουσα*», κατέχει πρωταρχική θέση στην καρδιά των χριστιανών, γιατί αποτελεί την κραταιά προστασία, την ισχυρά βοηθό και το γαλήνιο και ασφαλές λιμάνι, στο οποίο καταφεύγουν στις τρικυμίες της ζωής τους. Αυτή, που ρομφαία, δηλ. οξεία οδύνη, διήλθε την καρδιά της, βλέποντας σταυρούμενο τον Υιό της και Θεό μας, μπορεί να απαλύνει τον πόνο και να σταλάξει βάλσαμο στις καρδιές των πονεμένων, να δώσει χαρά στους θλιβομένους, ελπίδα και παρηγοριά στους απελπισμένους. Είναι η μεγάλη Μάνα μας, η «*πλατυτέρα των ουρανών*», που ανοίγει αυθόρμητα τη μητρική αγκαλιά της για να μας χωρέσει όλους. Αυτήν ας επικαλούμαστε με πίστη στις θλίψεις, στις δοκιμασίες και στους πειρασμούς μας, γιατί, όπως γράφει ο Φώτης Κόντογλου «*για μας τους Έλληνες είναι η πονεμένη μητέρα, η παρηγορήτρια κι η προστάτρια, που μας παραστέκεται σε κάθε περίπτωση*».

Εύχομαι πατρικά και εγκάρδια η Παναγία μας, η Μητέρα της Ζωής, δηλ. του Ζωοδότη Κυρίου, η οποία «*εν τη κοιμήσει τον κόσμον ου κατέλιπε*», να πρεσβεύει στον Υιό της και Θεό μας για όλους μας και να μας φυλάττει κάτω από την σκέπη της. Να πλημμυρίζει με ευφροσύνη τις καρδιές μας, να χαριτώνει την ύπαρξή μας, να μας λυτρώνει «*από πάσης ανάγκης και θλίψεως*» και να ειρηνεύει τις ψυχές μας. Αμήν!

Ιεράπετρα, Εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου 2023

Διάπυρος προς την Υπεραγία Θεοτόκο ευχέτης

Ο Μητροπολίτης

† Ο Ιεραπότνης και Σητείας Κύριλλος